ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 2026 р. №

ПОЛОЖЕННЯ
про Фабрику штучного інтелекту

1. Це Положення визначає основні завдання, функціональні можливості, складові, користувачів Фабрики штучного інтелекту (далі – Фабрика ШІ), механізм її функціонування, а також процедуру використання функціональних можливостей Фабрики ШІ.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

замовлення на використання функціональних можливостей Фабрики ШІ (далі – замовлення) – сформоване та подане відповідно до вимог цього Положення звернення щодо використання функціональних можливостей Фабрики ШІ;

користувач – орган державної влади, інший державний орган, орган місцевого самоврядування, юридична особа незалежно від організаційно-правової форми, іноземна юридична особа в рамках Європейського спільного підприємства з високопродуктивних обчислень (EuroHPC JU), яким надано доступ до функціональних можливостей Фабрики ШІ відповідно до цього Положення;

система штучного інтелекту – машино-орієнтована система, призначена для функціонування з різним рівнем автономності, яка може демонструвати адаптивність після впровадження та яка на основі отриманих вхідних даних здійснює формування вихідних результатів, зокрема прогнозів, контенту, рекомендацій або рішень, що можуть впливати на фізичне або віртуальне середовище;

Фабрика ШІ – програмно-апаратний комплекс, що призначений для забезпечення створення, тренування, тестування, розгортання, використання та функціонування систем штучного інтелекту.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”, “Про електронні комунікації”, “Про основні засади забезпечення кібербезпеки України”, “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України”, Положенні про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України

від 4 грудня 2019 р. № 1137 “Питання Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг” (Офіційний вісник України, 2020 р., № 3, ст. 136; 2022 р., № 69, ст. 4171), інших нормативно-правових актах, що регулюють відносини у сфері розвитку штучного інтелекту.

3. Технічним адміністратором Фабрики ШІ є державне підприємство “ДІЯ” (далі – технічний адміністратор).

4. Основними завданнями Фабрики ШІ є:

1) забезпечення:

розгортання систем штучного інтелекту та моніторингу їхнього функціонування;

створення, тренування, тестування, використання та функціонування систем штучного інтелекту;

автоматизації процесів публічного управління із використанням систем штучного інтелекту;

розвитку та функціонування публічних (електронних публічних) послуг із використанням систем штучного інтелекту;

обробки (збирання, реєстрація, накопичення, зберігання, адаптування, зміна, поновлення, використання і поширення (розповсюдження, передача), знеособлення, знищення) інформації, аналізу, узагальнення, прогнозування та моделювання даних для систем штучного інтелекту;

створення та функціонування захищеного середовища для розроблення, тестування, розгортання та використання систем штучного інтелекту відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації та кібербезпеки;

електронної інформаційної взаємодії між інформаційно-комунікаційними системами, електронними інформаційними ресурсами та державними реєстрами, необхідної для функціонування систем штучного інтелекту;

2) захист даних, що обробляються із використанням Фабрики ШІ, від несанкціонованого доступу, знищення, модифікації відповідно до вимог законодавства у сфері захисту інформації, кібербезпеки та захисту персональних даних.

5. Фабрика штучного інтелекту має такі функціональні можливості:

обробка, аналіз, узагальнення, прогнозування та моделювання даних;

доступ до систем штучного інтелекту;

доступ до тестових та експериментальних середовищ для створення, тренування, тестування, розгортання, використання та функціонування систем штучного інтелекту;

розгортання, технічне та технологічне супроводження систем штучного інтелекту.

Фабрика ШІ може мати інші функціональні можливості, перелік яких затверджується технічним адміністратором за погодженням з Мінцифри та оприлюднюється на офіційних вебсайтах Мінцифри та технічного адміністратора.

6. До складу Фабрики ШІ входять програмно-технічні, програмні засоби, зокрема технічні засоби електронних комунікацій, серверне та мережеве обладнання, системи зберігання та обробки інформації, програмне забезпечення та обчислювальні ресурси та інші компоненти, що забезпечують функціонування Фабрики ШІ, у тому числі створення, тренування, тестування, розгортання, використання та функціонування систем штучного інтелекту (далі – технічні засоби).

7. До складу Фабрики ШІ не можуть входити технічні засоби, розробниками, виробниками, правовласниками або постачальниками яких є держава-окупант та/або держава-агресор, а також суб'єкт господарювання:

1) щодо якого або щодо учасників (засновників, акціонерів), кінцевих бенефіціарних власників якого застосовано спеціальні економічні або інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до Закону України “Про санкції”, або міжнародні санкції відповідно до Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”;

2) який:

має серед прямих чи опосередкованих (через іншу фізичну чи юридичну особу) власників корпоративних прав державу, визнану Верховною Радою України державою-окупантом та/або державою-агресором щодо України;

має серед учасників (засновників, акціонерів), кінцевих бенефіціарних власників, керівників суб’єктів господарювання громадян держави, визнаної Верховною Радою України державою-окупантом та/або державою-агресором щодо України;

володіє прямо чи опосередковано (через іншу фізичну чи юридичну особу) корпоративними правами юридичної особи, утвореної та зареєстрованої відповідно до законодавства держави, визнаної Верховною

Радою України державою-окупантом та/або державою-агресором щодо України;

3) місцезнаходженням якого є тимчасово окупована територія України та/або який провадить діяльність на тимчасово окупованій території України у розумінні Закону України “Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України”.

8. Технічний адміністратор:

1) забезпечує створення (модернізацію, модифікацію, розвиток), адміністрування і забезпечення функціонування Фабрики ШІ, зокрема:

створення, тренування, тестування, розгортання, використання та функціонування систем штучного інтелекту із використанням Фабрики ШІ;

надання користувачам доступу до функціональних можливостей Фабрики ШІ, веде облік обсягів фактично спожитих кожним користувачем ресурсів Фабрики ШІ, що є підставою для нарахування плати за використання функціональних можливостей Фабрики ШІ, передбаченої пунктом 13 цього Положення;

технічну підтримку користувачів під час використання функціональних можливостей Фабрики ШІ та використання систем штучного інтелекту, що створюються та/або функціонують з використанням Фабрики ШІ;

безоплатний доступ до функціональних можливостей Фабрики ШІ органам державної влади, органам, що забезпечують їх діяльність, Офісу Президента України, Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Офісу Генерального прокурора, Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі, Національному банку, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Генеральному штабу Збройних Сил, структурним підрозділам Міноборони, Генерального штабу Збройних Сил, органів військового управління, з’єднанням, військовим частинам, військовим навчальним закладам та Держспецтрансслужбі, головному органу військового управління Національної гвардії, Службі зовнішньої розвідки, Державному центру зайнятості, місцевим держадміністраціям, територіальним органам центральних органів виконавчої влади в межах виконання завдань та заходів відповідної бюджетної програми, а також органам місцевого самоврядування;

технічне, технологічне та комунікаційне супроводження Фабрики ШІ;

захист інформації, що обробляється з використанням Фабрики ШІ, відповідно до законодавства;

контроль доступу користувачів до функціональних можливостей Фабрики ШІ та систем штучного інтелекту, що створюються та/або функціонують з використанням Фабрики ШІ, зокрема створює та адмініструє

ізольовані середовища користувачів, розподіляє між ними обчислювальні, мережеві ресурси та ресурси зберігання даних;

моніторинг функціонування Фабрики ШІ та використання її технічних засобів;

2) затверджує за погодженням з Мінцифри порядок надання доступу до функціональних можливостей Фабрики ШІ, в якому визначається, зокрема, перелік функціональних можливостей до яких може бути надано доступ;

3) надає можливість використання функціональних можливостей Фабрики ШІ користувачам;

4) подає Мінцифри пропозиції щодо функціонування та розвитку Фабрики ШІ;

5) виконує інші функції, необхідні для забезпечення функціонування Фабрики ШІ.

9. Мінцифри здійснює моніторинг та контроль за якістю функціонування Фабрики ШІ, розглядає пропозиції щодо її функціонування та розвитку, а також забезпечує здійснення інших заходів, необхідних для її функціонування та розвитку.

10. Доступ до функціональних можливостей Фабрики ШІ надається на підставі замовлення, яке подається технічному адміністратору в електронній формі з накладенням на нього кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, відповідно до порядку надання доступу до функціональних можливостей Фабрики ШІ, затвердженого технічним адміністратором за погодженням з Мінцифри.

11. Доступ до функціональних можливостей Фабрики ШІ не може бути надано юридичній особі:

1) яка:

провадить свою господарську діяльність на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України та/або територіях активних бойових дій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого в установленому порядку, та для яких не визначено дату завершення бойових дій або тимчасової окупації;

провадить господарську діяльність на території Російської Федерації, Республіки Білорусь та/або держав, які входять до митних або воєнних союзів із такими державами;

належить до юридичних осіб, до яких застосовуються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції), відповідними рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, введеними в дію указами Президента України щодо застосування персональних (спеціальних) економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону України «Про санкції»;

2) кінцевими бенефіціарними власниками якої є громадяни держави-окупанта та/або держави-агресора (крім громадян такої держави, яким надано статус учасника бойових дій після 14 квітня 2014 року), та/або особи, місцем постійного проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, що здійснює збройну агресію проти України.

12. У разі одночасного надходження замовлень на використання функціональних можливостей Фабрики ШІ доступ до таких функціональних можливостей надається у такій черговості:

органам державної влади, іншим державним органам та органам місцевого самоврядування;

юридичним особам незалежно від організаційно-правової форми;

іноземним юридичним особам в рамках Європейського спільного підприємства з високопродуктивних обчислень (EuroHPC JU).

Надходження замовлення на використання функціональних можливостей Фабрики ШІ від суб’єкта, зазначеного вище у черговості, не впливає на виконання замовлення, розгляд якого вже розпочато.

Критеріями надання доступу до функціональних можливостей Фабрики ШІ є наявність технічної можливості та ресурсів Фабрики ШІ.

Наявність технічної можливості та ресурсів Фабрики ШІ визначається технічним адміністратором з урахуванням технічних характеристик запитуваних функціональних можливостей, доступності обчислювальних та апаратних ресурсів Фабрики ШІ та обсягу ресурсів, необхідних для їх використання. У разі відсутності технічної можливості та/або ресурсів Фабрики ШІ технічний адміністратор повідомляє заявника про неможливість надання доступу до відповідних функціональних можливостей із зазначенням підстав.

13. Технічний адміністратор може надавати доступ до функціональних можливостей Фабрики ШІ на платній основі на договірних засадах. Розмір плати за використання таких функціональних можливостей визначається технічним адміністратором.

Фабрика ШІ може використовуватися для забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, власником (держателем) яких є Мінцифри або технічний адміністратор.

14. Користувач відповідає за забезпечення змісту та наявності правових підстав для використання даних та програмного забезпечення під час використання функціональних можливостей Фабрики ШІ, а також за дотримання вимог законодавства у сфері захисту персональних даних і інтелектуальної власності.

Технічний адміністратор не несе відповідальності за зміст даних, що обробляються користувачами в ізольованих середовищах Фабрики ШІ, та забезпечує захист такої інформації відповідно до вимог законодавства.

15. Потужності Фабрики ШІ можуть використовуватися технічним адміністратором, як внесок в межах участі у проектах, конкурсах та інших ініціативах Європейського спільного підприємства з високопродуктивних обчислень (EuroHPC JU).

16. Обробка інформації у Фабриці ШІ здійснюється відповідно до Законів України “Про захист персональних даних”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах” та “Про основні засади забезпечення кібербезпеки України”.

17. Витрати технічного адміністратора на створення (модернізацію, модифікацію, розвиток), адміністрування і забезпечення функціонування Фабрики ШІ здійснюються за рахунок і в межах видатків, передбачених у державному бюджеті на відповідний рік, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

_____